

سیاست داخلی/خارجی

سایه‌روشن

انتخابات میان‌دوره‌ای خبرگان در ۵ حوزه انتخابیه

ستاد انتخابات وزارت کشور در اطلاعیه شماره ۳ خود اعلام کرد، انتخابات نخستین میان‌دوره‌ای پنجمین دوره مجلس خبرگان رهبری در استان‌های تهران، خراسان رضوی، خراسان شمالی، فارس و قم درروز جمعه مورخ ۲-۱۲-۱۳۹۸ همزمان با انتخابات یازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی برگزار خواهد شد.
براساس این اطلاعیه، داوطلبان نمایندگی مجلس خبرگان رهبری از روز جمعه مورخ ۱۵-۹-۱۳۹۸ لغایت روز پنجشنبه مورخ ۲۱-۹-۱۳۹۸ جمعا به مدت هفت روز می‌توانند برای ثبت‌نام در این انتخابات اقدام کنند. / خبرگزاری صداوسیما

لوايح اف.ای.تی.اف در مجمع تعليق شده است

غلامرضا مصباحی‌مقدم، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در پاسخ به سوالی درباره این‌که آیا اگر به اف.ای.تی.اف نپیوندیم وارد لیست سیاه‌می‌شویم،گفت: چرافکرمی‌کنیداین‌گزاره درست است؟ اف.ای.تی.اف شامل ۳۵ کشور و دو نهاد است و اصل در آن بر اجماع است که يك کشور در لیست سیاه وارد شود یا نشود. همه اینها نیازمنداجماع است.آن‌هاکه می‌گویند اگر به کنوانسیون نپیوندیم وارد لیست سیاه می‌شویم به این مساله توجه ندارند. این‌عضو مجمع با بیان این‌که لوايح اف.ای.تی.اف يك سال است ازدست‌وکارمجمع خارج شده و به حالت تعليق درآمده است در پاسخ به سوالی بااین مضمون که برخی می‌گویند نظر تعليق اف.ای.تی.اف نظر هیات عالی نظارت مجمع است نه انضای مجمع،بیان کرد: ایرادات اف.ای.تی.اف از طرف هیات نظارت بر شورای نگهبان داده شد. این حکم از سوی رهبری به هیات عالی واگذار شد. / مهر

نامه عارف به لاریجانی برای برگزاری جلسه‌سران قوا

رئیس فراکسیون امید در نامه‌ای به رئیس مجلس خواستار برگزاری جلسه‌ای با حضور سران قوا و مسؤولان امنیتی برای توضیح درخصوص سهمیه‌بندی و افزایش قیمت بنزین و چگونگی ایجاد بسترهای اجرای این طرح شد.
فاطمه سعیدی، سخنگوی فراکسیون امید با اعلام این خبر گفت: آقای عارف در این نامه از آقای لاریجانی درخواست کرده تعطیلی هفته آینده جلسات مجلس برای سرکشی نمایندگان به حوزه‌های انتخابیه را لغو کند تا نمایندگان در جلسه‌ای به بررسی موضوع افزایش قیمت بنزین بپردازند. / ایسنا

واکنش روسیه و ترکیه به برخی اغتشاشات در ایران

وزارت خارجه روسیه و ترکیه به برخی اغتشاشات در ایران واکنش نشان دادند.
ضمیر کالیوف، مدیربخش آسیای وزارت خارجه روسیه در این باره گفت که اغتشاشات در ایران با تحریک نیروهای خارجی صورت گرفته است.
مولود چاووش اوغلو، وزیر خارجه ترکیه هم ابراز امیدواری کرد که هر چه سریع‌تر اغتشاشات در ایران پایان یابد. وی اظهار کرد امیدواریم صلح و ثبات در اولین فرصت ممکن در ایران برقرار شود. / میزان

پمپئو به فکر گرسنگان آمریکایی باشد

سید عباس موسوی سخنگوی وزارت خارجه، ضمن تقبیح ومحکومیت اظهارات مداخله‌جویانه وزیرخارجه آمریکا، اظهار کرد: تنها چیزی که به آقای پمپئو نمی‌چسبد، اعلام حمایت از ملت ایران است. وی با اشاره به نیت شوم ویدخواهانه دولت ایالات متحده آمریکا به ویژه وزیر خارجه این رژیم درباره ملت ایران افزود: اظهار همدردی با مردمی انجام می‌شود که تحت فشار تروریسم اقتصادی آمریکا قرار دارند و پیش از این نیز از زبان وزیر خارجه آمریکا به صراحت بیان شده که باید به مردم ایران گرسنگی داد تا تسلیم شوند. وی اظهارات اخیر پمپئو را مداخله در امور داخلی ایران دانست و گفت: جمهوری اسلامی ایران، دولت‌آمریکارادر جایگاهی نمی‌بیند که برای ملت و مردم ایران دلسوزی کنند. آن‌ها اگر خیلی نگران هستند، نگران ده‌ها میلیون گرسنه‌ای باشند که در جای جای ایالات متحده، بی خانمان و در فقر مطلق زندگی می‌کنند. / خبرگزاری صداوسیما

برخورد قاطع سپاه با هرگونه ناامنی

سپاه پاسداران در بیانیه‌ای با قدردانی از تیزهوشی و بصیرت مردم در جداسازی مطالبات و صف اعتراض از اغتشاشگران و تاکید بر لزوم تلاش همه قوا در پاسخگویی به مطالبات به‌حق مردمی، اعلام کرد با ادامه هرگونه ناامنی واقدامات مخل آسایش و آرامش مردم قاطعانه برخورد خواهد کرد.

اعتراض مردم به گرانی بنزین خیلی زود تبدیل به اغتشاش و آشوب شد در این شرایط چطور می‌توان صف معترضان را از اشرار جدا کرد؟

گم‌شدن صدای مردم در هیاهوی اشرار

گرانی بنزین در روزهای اخیر، التهاباتی را در کشور ایجاد کرده است. از یک سو مردمی که از گرانی بنزین و اثرات آن در زندگی خود نگران هستند برای بیان اعتراضات خود به این ماجرا، حضور در خیابان را به عنوان راهکار برگزیده‌اند و از سوی دیگر گروه‌ها و جریان‌های ضد نظام و اشرار، فرصت را برای ایجاد اغتشاش و آشوب مناسب دیده‌اند. این آشوبگران از حمایت‌های مادی و معنوی اپوزیسیون و گروه‌های ضدانقلاب برخوردارند و روزهای اخیر شاهد حمایت‌های مختلف از آنها بوده‌ایم. کشورهای غربی از جمله آمریکا نیز که همیشه منتظر چنین اغتشاشاتی در ایران هستند از آشوبگران حمایت کرده و مقابله نیروهای انتظامی و امنیتی ایران با اغتشاشات را محکوم کرده‌اند. آلمان نیز دیروز از این آشوب‌ها حمایت کرد و در چنین فضایی، اغتشاشگران در روزهای اخیر صدمات فراوانی به اموال عمومی وارد کرده‌اند و تعدادی نیز در این اغتشاشات جان خود را از دست داده‌اند. بر همین اساس مقامات کشور تاکید دارند که معترضان باید صف خود را از آشوبگران جدا کنند و البته به نظر می‌رسد در روزهای اخیر این اتفاق در حال رخ دادن است. مقامات کشور هم ضمن به رسمیت شناختن اعتراضات مردمی، اعتراض و آشوب را دو مقوله جداگانه عنوان کرده و برخورد با هر بخش را متفاوت دانسته‌اند. حسن روحانی، رئیس‌جمهور در همین زمینه با بیان این‌که حساب اعتراض از اغتشاش جدا است تاکید کرد که نمی‌توانیم اجازه ناامنی در جامعه بدهیم. سید ابراهیم رئیسی، رئیس قوه قضاییه هم دیروز با تاکید بر این‌که صف مردم از صف اشرار و اخلاک‌گران در امنیت جداست، تصریح کرد: تخریب اموال عمومی و خصوصی، آتش زدن بانک‌ها و اماکن مختلف، آسیب رساندن به آرامش روانی مردم و لرزاندن دل زنان و کودکان با هر نیت و هدفی، مجازات سختی را به دنبال خواهد داشت.

سرتیپ غلامرضا سلیمانی، رئیس سازمان بسیج مستضعفین هم دیروز در نشست خبری با بیان این‌که ما راضی نیستیم کوچک‌ترین آسیبی به فردی در کشور وارد شود، گفت: نیروهای امنیتی طی این چند روز همواره با طمأنینه و آرامش با معترضان واقعی رفتار کردند. اکنون این سوال مطرح است که چگونه می‌توان شرایطی فراهم کرد که در زمان تصمیم‌گیری‌های مهم در کشور، بتوان صف مردم و معترضان را از صف اغتشاشگران جدا کرد و معترضان چه راه‌هایی برای بیان اعتراضات خود دارند و چگونه می‌توانند ناخرسندی خود نسبت به یک تصمیم و رویداد در کشور را به گوش مسؤولان برسانند.

اهمیت گفت‌وگو با معترضان

در شرایطی که بخش‌های مختلف مردم نسبت به تبعات گرانی بنزین نگران هستند و نسبت به عدم اطلاع‌رسانی مسؤولان در این زمینه ناخرسندند، حضور مقامات در میان مردم و توضیح شرایط و ضرورت‌های این کار می‌تواند نقش مهمی در برطرف کردن نگرانی معترضان داشته باشد و آنها را از صف آشوب‌طلبان جدا کند.

در همین زمینه سید حسین نقوی حسینی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی مجلس با بیان اینکه مردم مطالبات به حقی دارند به جام‌جم می‌گوید: لازم است که چند اقدام مهم از سوی دولتمردان و مقامات مسؤول صورت گیرد: آنها باید به‌طور مستمر با مردم سخن گفته و در مورد اهداف طرح و منافعی که نصیب مردم می‌شود توضیح دهند. همچنین مسؤولان استانی از جمله استانداران و فرمانداران باید با مردم استان‌های خود صحبت کرده و در عین حال مکان‌هایی را هم برای اعلام اعتراض مردم مشخص کنند تا به این ترتیب فضایی برای شرارت آشوب‌طلبان فراهم نشود.

علاوه بر مسؤولان اجرایی، نقش گروه‌های مرجع از جمله ائمه جمعه، علما، دانشجویان و نخبگان برای تبیین شرایط به مردم قابل اهمیت است.

نقوی حسینی، نماینده ورامین در مجلس به عنوان مثال در این باره گفت: چند روز اخیر در قرچک و باقرآباد نیروهای محلی، امام جمعه و ائمه جماعات و معترضان، اجتماع اعتراض‌آمیز تشکیل داده و معترضان را به مقابل مسجد دعوت کردند تا اعتراضاتشان به گوش مسؤولان برسانده شود اما در این میان نه شیشه‌ای شکسته شد و نه اقدام تخریبی دیگری صورت گرفت.

محمد زادمهر، دبیر کل اتحادیه جامعه اسلامی دانشجویان هم به جام‌جم گفت: در همین زمینه ضرورت دارد که نحوه اعتراض مردم از سوی گروه‌های مرجع مانند علما، دانشجویان و... ساماندهی شود. دانشجویان می‌توانند با انتقال دغدغه و نگرانی مردم در قالب‌های متعدد از جمله صدور بیانیه، برگزاری جلسات متعدد با شخصیت‌های تاثیرگذار تلاش کنند که افراد را به فضای گفت‌مانی دانشگاه دعوت کنند و از طریق آنها دغدغه‌ها و مطالبات مردم را بیان کنند تا به این ترتیب دغدغه دانشگاهیان که گروهی از مردم هستند نیز بیان شود.

این فعال دانشجویی افزود: در همین راستا ما نیز تلاش می‌کنیم در فضای آرام و ضمن توجه به دغدغه‌های مردم این کارا را انجام دهیم.

سپاه در این بیانیه تاکید کرده است: صیانت از حقوق شهروندی و کرامت مردم برابر هرگونه تعرض و مراقبت و برخورد قاطع و انقلابی با افزایش سایر اجناس و کالاها از سوی دستگاه‌ها و نهادهای مسؤول و همچنین توصیه مشفقانه، بازدارنده و راهگشای خانواده‌های معظم ایرانی به فرزندان عزیز خود مبنی بر

بی‌اعتنایی و عدم تاثیرپذیری از پژواک دروغین و شیطانی شبکه‌های ماهواره‌ای و مجازی دشمن و گرفتار نشدن در دام خناسان و کینه‌ورزان، راه را برای پایان بخشی کامل شرارت‌ها و تثبیت امنیت پایدار و فراگیر در پهنه ایران اسلامی، هموارتر خواهد کرد. / فارس

افتاع افکار عمومی توسط مسؤولان

افتاع افکار عمومی، یکی از مواردی است که می‌تواند مانع گسترش اعتراضات شود و بسیاری از افرادی که واقعا نسبت به یک طرح و تصمیم اعتراض دارند با شنیدن توضیحات مسؤولان و تبیین ضرورت‌های چنین تصمیمی، قانع خواهند شد و عملا همراهی میان معترضان و آشوبگران ایجاد نخواهد شد.

در همین ماجرای گرانی بنزین، یکی از انتقاداتی که از سوی بسیاری از مسؤولان و کارشناسان مطرح شده، عدم اطلاع‌رسانی دولت پیش از اجرای این طرح بوده است. رئیس قوه قضاییه دیروز در همین زمینه افتاع افکار عمومی و اجماع نخبگان را مقدمه ضروری اجرای طرح مدیریت مصرف سوخت برشمرد و گفت: اصل این طرح، مبنای کاملاً قانونی دارد اما باید در ۵ سال گذشته به صورت متناوب توسط دولت انجام می‌شد.

سید ابراهیم رئیسی، ضمن انتقاد از شیوه اجرای طرح، نگرانی مردم را ناشی از عدم افتاع افکار عمومی دانست و اظهار کرد: ضرورت داشت افکار عمومی در این زمینه روشن شود. امروز هم ضرورت جدی وجود دارد که رسانه‌ها، اقتصاددانان، وزرای مربوطه، مسؤولان اجرایی و مسؤولان مطلع، از هر طریق ممکن ابعاد طرح را برای مردم تبیین کنند و تردید نداریم که در صورت افتاع افکار عمومی، همراهی مردم حاصل می‌شود.

خلأ قانونی برای برگزاری تجمعات

اگرچه در اصل ۲۷ قانون اساسی، تشکیل اجتماعات و راهپیمایی‌های قانونی در کشور آزاد است اما به نظر می‌رسد این اصل یکی از اصول قانون اساسی است که در این چهار دهه، هنوز ساز و کاری برای عملیاتی شدن نداشته است و صرفاً در مقطعی که شاهد اتفاقاتی مشابه این روزها بوده‌ایم صحبت‌هایی درباره این اصل شده و بعد نیز فراموش شده است.

سال ۹۶ نیز پس از اعتراضات دی‌ماه، این اصل بر سر زبان‌ها افتاد و اقداماتی هم انجام شد که از جمله آنها می‌توان به مصوبه دولت در زمینه در نظ‌گیری برخی اماکن برای برگزاری تجمعات اشاره کرد؛ مصوبه‌ای که بدون در نظر گرفتن سایر پیش‌نیازها صورت گرفته بود و بعداً نیز از سوی دیوان عدالت اداری باطل شد.

به نظر می‌رسد به‌منظور یافتن راهکاری برای برگزاری تجمعات، ابتدا باید زمینه‌های قانونی شفافی در این زمینه فراهم کرد. چراکه بر اساس قانون احزاب مصوب سال ۶۱، برای تشکیل اجتماعات و سخنرانی‌ها در میادین و پارک‌های عمومی باید طبق ماده ۶ قانون احزاب، مجوز کتبی از وزارت کشور دریافت شود و این تکلیف بر عهده احزاب گذاشته شده است. بر اساس این قانون «گروه‌ها» موظفند يك هفته قبل از انجام راهپیمایی، کتباً و حضوراً درخواست خود را به وزارت کشور بدهند و مجوز بگیرند. این در حالی است که ما اصولاً احزاب فعالی که بخش‌های مختلف جامعه را نمایندگی کنند نداریم و به نظر می‌رسد با وجود صراحت قانون اساسی در این مورد، تا کنون شاهد نوعی بی‌توجهی به اصل آزادی تجمعات از سوی مسؤولان و تشکل‌ها بوده‌ایم.

نقش احزاب توانمند در کنترل کردن اعتراضات

حمیدرضا ترقی / عضو حزب مؤتلفه اسلامی
در اکثر کشورهایی که دموکراسی و مردم‌سالاری حاکم است احزاب حلقه وصل مردم با حکومت و دولت هستند و پایگاه اجتماعی گسترده و قوی دارند، در چنین کشورهایی برای تحزب ارزش قائل هستند و به‌طور طبیعی مردم هم می‌توانند نظرات و اعتراضات خود را از طریق احزاب بیان کنند.

احزاب در چنین جوامعی مستقیماً با صدور بیانیه، موضع‌گیری و تجمعات قانونی و نظام‌مند نظراتشان را مطرح می‌کنند و یا از طریق کرسی‌هایی که در مجلس دارند مطالبات را پیگیری می‌کنند تا مورد توجه قرار گیرد. این در حالی است که در ایران به احزاب توجه لازم نشده و ضرورت تقویت آنها نیز مورد اهمیت قرار نمی‌گیرد به همین دلیل فرهنگ تحزب در جامعه ما بسیار ضعیف است و اصولاً تحزب ضد ارزش محسوب می‌شود. در چنین شرایطی به‌طور طبیعی مردم راهی برای انتقال خواسته‌ها و مطالباتشان از روش‌های درست پیدا نمی‌کنند و برخی تجمعات از کنترل مردم خارج شده و ضد انقلاب از چنین فضایی سوءاستفاده می‌کند. بنابراین تا زمانی‌که سازوکار درستی بر نظارت هگانی و مطالبه‌گری احزاب در کشور به‌وجود نیایم آسیب‌پذیری ما از این بخش زیاد خواهد بود.

درک‌شورمان تجمعات بسیاری در مورد مطالبات مختلفی برگزار می‌شود و در سال حدود ۵۰۰۰ تجمع مسالمت‌آمیز داریم اما چون موضوعات آنها فراگیر نیست غالباً از سوی مسؤولان مربوطه به نوعی حل و فصل می‌شود، اما در مورد موضوع اخیر یعنی بنزین باید گفت به دلیل عمومیت داشتن آن، اگر اعتراضات از طریق احزاب شناسنامه‌دار مورد دقت و بررسی قرار نگیرد طبیعتاً به دلیل اینکه کسی عهده‌دار پذیرش مسؤولیت آن نیست باعث می‌شود که دشمنان براحتی در آن نفوذ کرده و مسیر قانونی تجمعات را به اغتشاشات سوق دهند.

نقش مهم رسانه‌ها در کاهش اعتراضات

سید محمد حسینی / وزیر پیشین فرهنگ و ارشاد اسلامی
تصمیم اخیر درباره افزایش قیمت بنزین تبعات قابل توجهی در کشور داشته است. به هر صورت بعد از اتخاذ این تصمیم عدول از آن معنا ندارد. اما در عین حال بخشی از مردم که نسبت به این تصمیم معترض بودند تلاش کردند که نقد‌ها و اعتراضات خود را به‌گوش مسؤولان برسانند. این مساله البته در همه جای دنیا وجود دارد و مردم نسبت به برخی تدابیر دولت واکنش نشان می‌دهند. در ایران هم اگرچه خلأهایی در این زمینه وجود دارد اما معترضان برای بیان اعتراض خود از شیوه‌های مختلفی می‌توانند بهره ببرند. آنها می‌توانند به نمایندگان خود مراجعه کرده و مشکلات را با آنها در میان بگذارند و همچنین این امکان وجود دارد که از طریق رسانه‌ها، روزنامه‌ها و نشریات مختلف دیدگاه‌های خود را مطرح کنند. حتی هر فردی امکان بهره‌گیری از فضای مجازی برای به‌گوش مسؤولان استفاده کنند.
بنابرین ما امکان بهره‌گیری از فضای مجازی برای بیان اعتراض خود را دارد. راهکار قانونی هم برای شکل‌گیری تجمعات وجود دارد که از طریق مسیر روشن و مشخص آن می‌توان به این هدف دست یافت. ای‌کاش دولت قبل از اعلام این تصمیم با افکار عمومی مواجه می‌شد اما تصمیم در مقطعی گرفته شد که بسیاری از کارشناسان، مراجع، علما، نمایندگان مجلس و دانشگاهیان از آن بی‌اطلاع بودند. بنابراین دولت در این زمینه کوتاهی کرده است. بعد از وقوع اعتراض، برخی معاندان براندازان هم وارد عرصه شدند و از فضا سوءاستفاده کردند و به اموال عمومی آسیب رساندند. البته در جریان اغتشاش سال ۹۶ و همچنین اعتراضات کشورهایی مثل عراق و لبنان هم با چنین مسائلی مواجه بودیم. مردم در قدم اول باید مز خود را با اغتشاش‌طلبان جدا کنند. از سویی دیگر نیروهای انتظامی و امنیتی و اطلاعاتی باید از قبل تمهیدات لازم را برای برخورد با عوامل آشوب‌طلب در نظر می‌گرفتند.